

REDACCIO:

Josep PALLACH
32, av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO:

Antoni IBORRA
13, rue Bassano, Paris (16°)
C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

CRONICA DE CATALUNYA

Barcelona, base de bombarders atòmics?. - Els Catalans contra el Pacte vergonyos. - Salariis de fam a Ollana on els infants moren d'inanició. - Barcelona ciutat sense escoles públiques. - L'Església mestressa de l'ensenyament.

(Barcelona, novembre)

Els catalans i el pacte. — Malgrat que ja era temut, la signatura del pacte amb els EE. UU. ha estat molt mal acollida entre la gent d'aquí. Entre la gent d'esquerra, és natural; hom es recorda encara dels dies en què era delictes gravíssim anar al consolat americà a cercar els butlletins descriptius de la guerra contra els nazis. La literatura americana era aleshores considerada mercaderia «revolucionària»... La nostra gent menysprea els dos negociants que han perdut la vergonya.

Però adhuc l'opinió moderada es mostra contrària a aquest salt en el buit que Franco ha fet donar al país. Oi més quan han començat a circular els rumors sobre la possible instal·lació de bases de bombardeig «estratègic» al Prat. A mesura que es coneixen detalls es veu ben clar que si bé Franco ha aconseguit satisfaccions de prestigi i d'amor propi (la bandera espanyola onejarà sola damunt els camps d'aviació, les forces d'ocupació es sotmetran a la jurisdicció espanyola), el cert és que s'ha cedit el que mai fins ara cap país europeu no havia cedit: el dret d'instal·lar bases de bombardeig atòmic damunt del territori continental. Ni Noruega, ni Dinamarca, ni França no han volgut mai acordar una autorització que faria del país la primera víctima possible d'una guerra atòmica. Això és el que ha donat el «Generalísimo» sense tenir-hi cap dret, i és per això que avui es nota ja l'ambient de protesta entre la gent simplement asenyada.

Perillós per les conseqüències internacionals, el Pacte serà també una font de conflictes a l'Interior. En el terreny econòmic, quines seran les conseqüències d'una forta inversió de dolars sense augment de la capacitat de producció—i quan no hi ha res preparat per a fer-hi front? Assistirem, com és gairebé segur —malgrat els desmentiments oficials— a una nova onada inflacionista, més perillosa i difícil de dominar? I les conseqüències psicològiques? A quin conflicte no ens abocarà l'orgull dels «nostres» tinentis i capitans, que viuen amb salaris miserables comparats amb els dels americans?

Els americans han calculat que el cost d'una divisió espanyola és deu vegades inferior al d'una divisió americana, gairebé tan barata com una divisió sud-coreana. Però no han calculat amb les necessitats de l'estraperlo, amb els

mètodes burocràtics del «nostre» exercit i de l'administració, amb el «vuelva usted mañana» tradicional.

Tot això ens promet una font de conflictes inescapables. «L'immobilisme» franquista que fou, després de la guerra, Túnica política del règim, risca d'ésser escombrat per tota una gamma de problemes que, vulguin o no vulguin Franco i Eisenhower, es presentaran inevitablement. El nostre deure continuarà essent el d'exigir, amb el retorn a les llibertats democràtiques,

un immediat augment de vida dels treballadors i el propiciar el combat sindical per aconseguir-lo.

Salariis de fam a Ollana. — Citarem un cas, que aquests dies ha provocat escàndol i que ens senyala els companys de la U.G.T. clandestina. A Ollana, prop de la Seu d'Urgell, treballen més de 800 treballadors en la construcció d'un pantà. La Societat constructora es diu «Fuerzas Hidrográficas del Segre», domiciliada a Via Layetana, 45. Els salaris que paga aquesta societat i les condicions de vida que imposa als obrers són tan miserables que ni tan sols es respecten els reglaments del règim. Els obrers guanyen dues pessetes hora, mengen i dormen al lloc de treball, i com que cobren aquesta misèria deuen treballar jornades llarguíssimes, de les sis del matí a les 12 de la nit. No tenen contracte de treball, ni punts donat dret a primes, ni els diferents «beneficis» amb els quals l'Estat vol compensar els salaris de misèria.

Les condicions de vida són talment inhumanes que recentment han mort cinc infants de treballadors, d'inanició i de misèria. El president d'aquesta Societat responsable d'aquestes monstruositats és el Sr. Joaquim Gomis Cornet, conegut financer barceloní, conegut també pels seus profunds sentiments «catòlics», que el porten a ésser un dels principals accionistes del «Correo Catalán».

Caldrà recordar a aquest senyor que el bisbe de València, en una noya pastoral, acaba de prometre l'infern als patrons que paguin menys de 50 pessetes la jornada de vuit hores? I caldrà recordar a aquests patrons i a aquests bisbes que prediquen, que ja seria hora —després d'un Concordat que consagra la influència catòlica— de predicar menys i de fer més per elevar els salaris.

El Concordat i els salaris; el Concordat i les escoles. — El cert és, en efecte, que a mesura que es coneixen més detalls del Concordat, més clar es veu que l'Estat ha cedit totalment els seus drets i deures a benefici de l'Església, en matèries essencials. Com és que els bisbes no imposen doncs llurs concepcions en qüestions de salaris i només es dediquen a fer pastorals? O és que el poder de l'Església —resignada a fer demagògia en les coses econòmiques— esmerça únicament en el que l'inte-

(Passa a la plana 2)

17 ANYS DE REGIM FRANQUISTA

Salariis y preus a l'Espanya del general Franco

Segons dades oficials de l'Institut Nacional d'Estadística:

Salariis 1936 100

Salariis 1953 183

Preus 1936 100

Preus 1953 579

Es a dir el poder adquisitiu dels salaris han baixat al 31 per cent del poder del 1936.

Això significa que un manobre:

Per obtenir un litre d'oli devia treballar 1 hora i quart el 1936.

Per obtenir un litre d'oli deu treballar 4 hores i mitja el 1953.

Per obtenir un kilo de sucre devia treballar 1 hora i mitja el 1936.

Per obtenir un kilo de sucre deu treballar 4 hores el 1953.

Per obtenir 5 kilos de patates devia treballar 1 hora el 1936.

Per obtenir 5 kilos de patates deu treballar 2 hores i mitja el 1953.

Per obtenir un kilo de carn devia treballar 5 hores el 1936.

Per obtenir un kilo de carn deu treballar 14 hores el 1953.

Per obtenir un parell de sabates devia treballar 3 dies el 1936.

Per obtenir un parell de sabates deu treballar 14 dies el 1953.

Per obtenir un vestit devia treballar 15 dies el 1936.

Per obtenir un vestit deu treballar 44 dies el 1953.

Treballadors: la vostra alliberació econòmica serà obra de vosaltres mateixos! Exigiu augment de salaris! Reclameu el nivell de vida del 1936!

IANQUIS I RUSSOS

III i últim

Es tanmateix lamentable que els Estats Units de Nordamèrica no sàpiguen conrear les amistats. Hom diria que, com una facècia de nou ric, s'esforcen en dissimular les pròpies emocions negant els amics i obrint els braços als enemics, esperant algun avantatge sense gaire esforç, amb el seu dissimul. I es congratulen de la seva sagacitat.

Un bon dia, l'oncle Sam, cofat amb barret de copa alta guarnit d'estrelles, amb frac i pantalons ratllats, es presenta a Madrid després d'haver-se passejat per tot el món i s'adona que Espanya és un feu, els habitants del qual viuen en la més extrema misèria. Donant tords pels carrers se li acut una idea: fer la coneixença del senyor. I l'oncle Sam, acostumat a tirar el dret, pregunta pel senyor al primer vianant que se li posa al davant. I es presenta al palau. Sabent els d'aquella casa que el visitant porta la cartera farcida de bitllets de banc, és rebut a l'acte. En un feu miserable, un milionari en pot ser el rei, si és destre i saça. I de destresa i sagacitat, a l'oncle Sam, ningú li'n pot ensenyar. L'oncle Sam vol adquirir terres, cases, ports, muntanyes, homes i dones. Li fa goig senyorejar en aquell feu de sol calent i cel sense boires, i després de mercadejar s'entén amb l'amo i es possessiona de les seves propietats... Això els distreuria una mica. Que la gent humil el mira amb menyspreu, fàstic i odi? L'oncle Sam fa la seva sense immutar-se. Ell ha fet una senyorida i si la plebs rondina, l'amo està content. El demés no interessa.

En altres indrets de la terra, l'oncle Sam ha fet quelcom de semblant. Tem per les seves riqueses i vol assegurar-les. Llavors cerca soldats i concerta pactes i aliances. Si troba soldats i pot arredonar aliances amb pobles lliures,

CRONICA DE CATALUNYA

(Ve de la plana 1)

ressa: és a dir l'ensenyament, damunt del qual resta mestressa?

Hom coneixia en efecte les demandes de l'episcopat tendint a obtenir l'abolició de la noció d'escoles «privades» per l'església, i el dret per aquestes escoles de donar títols i diplomes de valor equivalent als de l'ensenyament públic. Es coneixien les resistències contra aquesta mesura que equival a una veritable dimissió de l'Estat. Finalment, el Concordat dona satisfacció completa als bisbes: l'església podrà instituir escoles «públiques» i els seus títols tindran validesa.

Cal reconèixer que aquest abandó total de les funcions docents per part del règim és ja un fet. A Barcelona, ciutat de 1.500.000 habitants, existeixen únicament 187 escoles nacionals i 24 municipals. A aquestes escoles, segons dades oficials de l'Institut d'Estadística, han assistit l'any passat únicament 31 mil alumnes!

Un país sense escoles, amb infants morint de fam o demanant caritat pel carrer, amb salaris de misèria, amb una sorda rancúnia, amb bases de bombardeig atòmic, amb la més gran desigualtat social, sense ideals de cap mena... heus ací el que ha donat Franco al cap de 18 ans de Govern. Es contra tot això —que avui va plegat— que continuem a lluitar nosaltres, pel socialisme i per la llibertat.

no hi ha res a dir. Es lícit, és net. Perquè la concertació d'un pacte amb un poble lliure en el qual l'home del carrer, l'home que treballa i ha creat una llar, si hi pot dir la seva, és vàlid tot allò que es pugui fer, tenint en compte que, apart dels interessos materials —salvaguarda de la propietat lícitament adquirida, la llar i altres béns— entraran en el joc, preferentment, la inviolabilitat de l'individu, la llibertat col·lectiva, la sobirania de la nació i tot allò que dona fe de la vitalitat d'un poble que té les fronteres obertes i que tots els ciutadans poden viure en sòl de la seva naixença, sense la temença d'una policia política que esbrini les seves idees i els empresonis per opinar, o els governants els assassini.

★

Perquè Espanya no pot entrar lliurement a l'Aliança americano-europea, tament com hi entrarà, si hi entra, l'Alemanya occidental?

La immensa majoria dels habitants de la Península Ibèrica, durant la passada guerra mundial, estigueren al costat de les Nacions Unides i aquells que no es podien estar d'exterioritzar el seu entusiasme a favor d'Anglaterra i dels Estats Units de Nordamèrica, la policia de Franco els empresonava i adhuc els apallissava. I els que eren hitlerians, gaudien de la simpatia i de la protecció oficial. En pagament d'aquella adhesió popular a la causa de les Nacions Unides, els nordamericans apuntalen la tirania protegint el tirà, el mateix que expressava el desig de veure bombardejada la ciutat de Nova York, alhora que manifestà la seva joia davant el pèrfid atac japonès a Pearl Harbor. Però aquells dies de punyent tristesa i dolor han passat. Per als nordamericans són un record. En canvi, al nostre país, la tristesa i el dolor són a totes les llars, encara ara. Famílies endolades, llars desfetes per l'emigració d'homes i dones que enyoren la terra nadiua, treballant, envellint i alguns morint, a Àfrica, a Amèrica o en alguns indrets d'Europa, França i Anglaterra principalment...

L'oncle Sam, de tot aquest sofriment, no en vol sentir parlar a l'ensens que ha oblidat els insults de Franco als Estats Units de Nordamèrica.

El bo del cas, però, és que l'oncle Sam, en pactar amb Franco, com una burla sarcàstica, ho fa en nom de la llibertat de l'individu i la sobirania de les nacions i també per a protegir la cultura universal. I, és clar, la U.N.E.S.C.O., institució dependant dels nordamericans, obre les seves portes a aquell que a Catalunya i a Espanya persegueix la cultura i prohibeix l'ús de l'idioma català. Dia arribarà que els catalans i els espanyols, alliberats de la tirania franquista, demanaran comptes de les malifetes nordamericanes en terres de la Península.

Pere FOIX

Méxic, 1953.

SUSCRIPCIO PRO-PRESOS

Llista n° 3678, de Mèxic:

Pere Foix, 804'20; Joan Gilibert, 804'20; Claudi Esteva, 804'20; Josefina Oliva, 804'20; J Carreres i Palet, 804'20; Ventura Porras, 804'20; Enric Calafell, 804'20; Adelino Gázquez, 402'10; Manuel Verdugo, 402'10; Eduardo Sotes, 402'10; Celesti Olaria, 402'10; Miquel Curco, 402'10; Joseph Parcerises, 402'10; Salvador Romagosa, 402'10; Henri Meynard, 201'05; Alazar Huerta, 201'05; José Leal, 201'05; José Villicid, 201'05; Dr. Frederic Moles, 201'05.

Tot caminant

PROSTITUCIO DE LA POLITICA

Si més no, la post-guerra haurà servit per a posar al descobert, i en ple dia, les veritables intencions dels dirigents d'alguns estats. En ple dia, perquè ningú no nim de bona fe i creïem en el sentit de les altures ideals i visqui el materialisme a l'escala d'un partit o d'una classe.

Després de l'últim tret, a les albrors d'una pau que esdevé una nova guerra, la confusió i la ignorància de les intencions dels vencedors, sovint ens feia passar «bou per bèstia grossa», car servíem un mipugui enganyar-se, perquè hom davalli de la contesa.

Ara—han passat ja nou anys—de desencant en desil·lusió, de paraula incomplida, fins a l'abandó, hem arribat, insensiblement, de tant sofrir, a la sarcàstica ajuda americana a Franco. Abans, una colla de petits Francos havien brotat al continent americà amb l'ajuda dels Estats Units.

No ens calia tant. Abans d'ara havíem considerat les forces en presència—en aquesta lluita que ells mateixos forgen—i comprés les veritables intencions que duïen. Deixem, doncs, en repòs els grans mots captivadors—Democràcia, Llibertat, etc.—car no entrem per a res en compte. Tot és més baix, més d'anar per casa: si us plau, es tracta de saber qui és més fort materialment i d'aprofitar-se'n. Les distincions d'indole moral, que nosaltres estem avesats a fer en els nostres tractes i relacions, ja fa temps que les han oblidades. «La fi justifica els mitjans», aquesta és la única veritat vàlida.

Vàlida, però, pels estats, no pels pobles, car ni el poble soviètic, ni el poble americà, no senten el mes lleu desig de domini, ni cerquen el recomençar d'una altra guerra afrosa. En el fons, és un duel a mort entre el capitalisme clàssic, servint-se de la força industrial més important del món, contra el capitalisme d'un estat interpretat per un partit dictatorial.

No cerquem, doncs, premisses morals a llurs actes. Per poc que concingui, el diable, o Franco, és un bon aliat. Es cas és, però, i ací rau la nostra esperança, que es singularitzen tant en el concert dels estats d'aquest món, que aviat, ells sols constituïran un espectacle.

Per què, doncs, no hi assistirem com a simples espectadors, en una representació atòmica tan colossal i tan malaurada?

Enric BRUFAU.

Llista n° 117, Toulouse:

Géraud, 200; Deu, 200; Calibaud, 200; Ras-toul, 200; Solanas, 200; Ebbien, 100; Atric, 100.

Llista n° 39, Toulouse:

Jesús Estaran, 450; Manuel Miquel, 500; Antoni Bagües, 500; Sebastià Bagües, 400; Emili Bagües, 400; Carmelo Bagües, 400.

Llista n° 359, Paris:

Joan Solé, 1.200; Josep Rebull, 500.

Llista n° 364, Vilaneuve-sur-Lot:

Antoni Miquel, 1.000.

Llista n° 38:

Miquel i Carme Orti, de Londres, 1.000; Josep González, de Bages, 500; Pere Junoy, de Peyrestortes, 250.

CARNET POLITIC

★ Tota la premsa internacional ha donat compte de les protestes que la Internacional Socialista i la C.I.O.S.L. han adreçat a l'administració americana. El Labour Party, igualment, decidí protestar després del seu Congrés i igualment ho feren el Partit Socialista Francès, Belga, etc., etc. En general, la premsa europea s'ha mostrat particularment reticent i els articles de «Le Populaire», de «Franc-Tireur», de «Combat» a França o del «Peuple» belga, de la «Giustizia» a Itàlia han senyalat clarament els perills que la nova aliança fa córrer al conjunt de la política atlàntica.

★ Pel contrari, la premsa franquista manifestà el seu entusiasme, relligant sovint la nova aliança internacional a totes les perspectives que preveuen per una Alemanya renaixent i triomfant. L'«Èx Washington-Madrid-Bonn» es dibuixa ja en els editorialistes dels periòdics franquistes, que no deixen de remarcar que les exigències envers Gibraltar continuen, i que França és —com diu Brunet a «Destino»— una nació «desmoralitzada» que no vol fer «el gendarme d'Europa», paper que escou a Franco i als generals a'emanys. Junt amb «Destino» i «Revista», els periòdics madrilenys senyalen també els seus cants de victòria. «Nosaltres som allà on érem —diu «ABC»—, els que han canviat són doncs els Estats Units».

★ El dia 11 de Setembre es celebrà a Mèxic una Conferència Catalana a la qual es preveia l'assistència de nombrosos catalans emigrats a Amèrica i representacions de diversos centres catalans d'aquell continent. En el moment d'escriure aquesta nota —primers de novembre— desconeixem altres detalls d'aquesta iniciativa sobre la qual informarem a's nostres llegidors a mesura que anem rebent la informació pertinent.

★ El nostre company Manuel Serra i Moret, President del Parlament Català a l'exili, ha rebut una atenta lletra del Grup de Joventut Catalana de Buenos Aires, pregant-li trametes a's companys detinguts del Moviment Socialista de Catalunya «la salutació cordial pel combat que porten a cap al servei de la consciència nacional catalana».

★ Com en anys anteriors, i sota la presidència de Serra i Moret, President del Parlament, qui va fer l'oració final, va celebrar-se al cementiri de l'Oest de Perpinyà la commemoració de l'afusellament del President Companys i l'homenatge als màrtirs de Catalunya, el diumenge dia 18 d'octubre, amb gran afluència de refugiats catalans i de llurs famílies.

Cooperaren a l'acte el Moviment Socialista, Front Nacional, Esquerra Republicana i la Confederació Regional del Treball. El nostre company Enric Brufau, en nom del Moviment, va fer una magnífica oració, parlant també Joan Borràs, de la C.N.T. Les tombes s'ompliren de flors i de cintes catalanes.

★ Julián Marias, professor de Filosofia a Madrid, que recentment ha signat un manifest defensant a Ortega i Gasset contra els atacs d'«Opus Dei» publicats a la Revista Arbor, publica un article indicant els caràcters generals de les noves generacions espanyoles. «La nova generació —diu— viu aïllada del món» i en l'ordre religiós ha estat educada en la creència que «entre la for-

ma espanyola del catolicisme i la incredulitat absoluta no hi ha termes mitjos».

★ Després de la lluita contra Ortega, acusat de deschristianitzar Espanya, ara ha estat Unamuno l'elegit per les fúries del catolicisme oficial. En ocasió de les cerimònies centenàries de l'Universitat de Salamanca, P a i Daniel s'oposà a què Marañón pronunciés un discurs glosant l'obra d'Unamuno, acusat també d'heretge. Marañón féu el discurs, malgrat tot. Seguint la premsa espanyola actual i les revistes, hom pot fàcilment notar múltiples signes d'aquest malestar que la «teocratització» del règim provoca en medis que estan lluny d'ésser d'esquerra, però que es pregunten esverats on vol anar a parar l'Església amb la política que el Concordat prepara.

★ La pròrroga de l'acord comercial entre Bonn i Madrid ha permès a la Federació d'Indústries A'emanyes d'apreciar que els alemanys «deuen estar disposats a concedir crèdits a llarg plaç per establir una sòlida base comercial». Més de 520 empreses alemanyes participaren a la Fira de Mostres de Barcelona, i malgrat el descontent que produeixen e's mètodes burocràtics espanyols —i la manca de divises— la indústria alemanya està disposada a obrir grans crèdits que permetran a llarg terme la germanització de l'economia. Les indústries metal·lúrgiques, elèctriques i d'alumini són les més interessants pe's financers i industrials alemanys. Igualment, Bonn «ocuparà de proporcionar ciment per les instal·lacions militars que els americans porten a terme a les bases aero-navals cedides per Franco».

★ El Butlletí de la Internacional Socialista, «Socialist International Information», publica un important estudi del President del Partit Socialista d'Indonèsia sobre «Nacionalisme i Internacionalisme», reproduint part del discurs pronunciat a la Conferència de Partits Asiàtics Socialistes a Rangoon. Afirmant la necessitat del nacionalisme, «com a forma del desenvolupament democràtic» i «com una lluita per l'emancipació econòmica del poble», precisa que és únicament en l'internacionalisme que troben solució racional les qüestions que planteja la convivència de les nacions. «Per això cal que l'internacionalisme socialista reconegui la consciència nacional que no és un fet excusiu de la

burguesia, sinó dels obrers i de's pagesos».

★ La Revista «Tribune des Peuples» publica un important article de Bevan, el qual obtingué recentment un nou èxit al Congrés Treballista, titulat «Ens cal guanyar la pau». Bevan s'oposa al rearmament a'emany, sota qualsevol forma, car integrar una Alemanya occidental a la Comunitat Europea de Defensa faria impossible la reunió d'Alemanya per mitjans pacífics. Aquesta posició —precisa Bevan— és la posició oficial del Partit Laborista. Recamant una negociació amb la U.R.S.S., Bevan diu: «Si la U.R.S.S. és massa forta no volem discutir; si és feble tampoc. Aquest racament és el dels que volen la guerra a qualsevol preu». La crisi del món soviètic, segons el diputat treballista prendrà un calent positiu «si fem un esforç per disminuir la tensió internacional». Bevan senyala les condicions d'aquest esforç: unificació d'Alemanya, assistència mutua mundial i ajuda als països pobres (dedicant a aquesta ajuda les grans quantitats que avui es destinen al rearmament), desarmament parcial que exigiria una col·laboració de les grans potències. O aquest camí —diu Bevan— o el rearmament i finalment la guerra.

★ Malenkov sembla haver oblidat el naixement de la «Biblia staliniana» i els periòdics russos no han parlat de l'aniversari de l'«Història del Partit Comunista rus», la «gran» obra (falsificada, plena d'errors i disimulant els crims) del «gran» Stalin, considerada l'any passat com «una de les cims» del pensament marxista» per la «Pravda». La destrucció del culte de Stalin ha tingut com a conseqüència —fins ara— que no s'hagin distribuït els premis Stalin de ciències que, naturalment, el dictador omniscent distribuïa cada any.

★ A Brussel·les s'ha reunit el Pool de's Transport europeus. Als països que ja en formaven part s'hi ha ajuntat Espanya, és a dir el delegat del règim de Franco el qual, diu «Le Monde», realitza així una nova etapa en el sentit d'una cooperació major amb les organitzacions occidentals. Aquesta lenta infiltració del franquisme, aliat dels E. U. en els organismes europeus, podria «excusar-se» pel caràcter «tècnic» dels Transport. Igualment, però, segons el mateix periòdic francès, habitualment ben informat, el Consell de Municipis d'Europa «està dispost a acceptar representants espanyols (franquistes) després que les eleccions municipals han estat autoritzades per Franco». (!) Cal suposar que no mancarà un desmentiment oficial a aquesta nova i vergonyosa concessió.

★ Als Estats Units, el Sindicat C.I.O. del Telèfon acaba d'obtenir una gran victòria. El combat ha estat duríssim puix es tracta, amb la Companyia Americana dels Telèfons i Telègrafs d'una de les més grans puixances econòmiques del món. Més de 300.000 treballadors i treballadores han escrit, amb una vaga general unànime, una nova pàgina en la història del Moviment Obrer Americà.

★ La Legió Americana, que sovint s'ha distingit pe's seus èlgis a Franco i a Mac Carthy, acaba de publicar un manifest on diu: «És impossible que els sabotejadors de la pau, els criminals de guerra, els dictadors, estiguin al costat dels pobles llures i pacífics de la O. N. U.» Naturalment, no es refereix a Franco i al pacte amb l'administració americana, sinó a Mao-Tse-Toung i a l'entrada de la Xina a la O.N.U.

AJUDEU ELS EMPRESONATS !

Els nostres companys continuen empresonats sense que per ara serveixin de res les comissions d'enquesta i les protestes oficials de comissions i de parlamentaris socialistes. Aviat farà un any de les detencions i continuen sense jutjar ; sotmesos al Còdig de Justícia Militar i sense obtenir les llibertats provisionals a les quals tenen dret. El franquisme tem la opinió obrera i es val de l'arma clàssica dels trans: fer morir de fam les famílies. Depèn de vosaltres exiliats i companys que esteu en llibertat, que el franquisme sigui vençut en aquest terreny també ! Ajudeu els companys empresonats! Contribuiu a la suscepció permanent d'ajuda !

ADMINISTRACIO

Acusem rebut de les sentències quantitat:	
Secció de Perpinyà	850
M. S. M. de Perpinyà	3.000
Francesc G. Mirabel, aux Barones ..	200
Secció de Toulouse	3.190
Idem	320
J. M., de Oloron	250

DECLARACIO DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA DESPRES DEL PACTE

EL Moviment Socialista de Catalunya no esperarà la signatura del pacte Franco-Estats Units per a denunciar-lo com un acte de mercedeig vergonyós que feia als dos signataris còmplices d'un mateix crim: disposar de vides i d'hivernades de milions d'homes que ningú no ha consultat. Afegim a això la immoralitat d'una aliança entre un país que diu defensar la democràcia i les deixalles del feixisme, i situem aquest pacte en una conjuntura de guerra freda que el capitalisme americà és gairebé sol a voler mantenir contra les voluntats conjuntes dels democràtics i socialistes d'Europa i a desgrat de les noves perspectives que la pau a Corea i les declaracions dels successors de Stalin semblaven obrir.

Tot en aquest pacte és condemnable i cal repetir oficialment que ni en reconeixem les clàusules, ni aquestes poden obligar als catalans, directament interessats en la qüestió puix que Barcelona esdevindrà probablement base de bombarders atòmics, la qual cosa en faria primer objectiu de represàlies. La lluita per la pau, al costat de les forces obreres i socialistes, és la primera exigència del nostre esforç internacional per allunyar el malson que tant sembla satisfer als franquistes. Aquest esforç ha estat definit recentment amb escolat pel Labour Party britànic i per la Internacional Socialista i nosaltres hi continuarem fidels fins a la victòria.

Resta però que el nostre combat té sobretot una àrea ben definida — Catalunya — i un objectiu precís: la liquidació del règim que continua oprimint-la i que avui l'amenaça amb la pitjor de les catàstrofes. En aquest sentit, com es situa la nostra acció en aquesta nova etapa? Quines són les tàctiques a seguir si volem triomfar?

L'aliança de Franco amb els EE. UU., donada la situació internacional present, i malgrat les reticències i les oposicions de certs països europeus, és indubtable que ha reforçat el franquisme a l'exterior. Més. Si l'oposició de la I. S. i de la C.I.O.S.L. és d'agrair, cal donar-se compte que en el combat difícil que menen els sindicats i els partits socialistes, no és fàcil que aquesta oposició sigui altra cosa que un nou element a utilitzar contra les burgesies nacionals, avui mestresses del poder a l'Europa occidental i protegides dels dirigents americans. Dintre d'aquesta Europa occidental — on s'està llurant actualment una gran batalla — es dibuixen inclús, després de la victòria d'Adenauer, prou signes d'impaciència per a facilitar la inclusió del franquisme i perfilar noves aliances que encara farien més perillosa la situació.

No veure això fóra el pitjor dels errors. Cal doncs denunciar aquesta nova Santa Aliança que tindria Franco com a definidor suprem i l'estat teocràtic que el Vaticà ha instaurat amb el Concordat, com a objectiu d'una nova creuada. Afortunadament, res de tot això no s'ha decidit encara. Les perspectives d'un canvi no manquen a Anglaterra i als països veïns. Les eleccions als països nòrdics ens donen noves raons als que malgrat tot creiem que el socialisme vencerà aquesta nova situació.

Però no és en els altres que deu reposar la nostra esperança. És en nosaltres mateixos, en la nostra pròpia llui-

ta. En quina direcció menar-la? A l'interior, aquesta és la resposta.

Malgrat les protestes internacionals, Franco i Eisenhower han signat el pacte que ha de reforçar la dictadura en el terreny internacional. Però Espanya resta la gran incògnita d'aquest pacte. I a Espanya hi ha Catalunya, hi ha el País Basc, hi han les realitats nacionals que la dictadura no ha pogut anorrear. I sobretot hi ha una realitat social, una classe obrera inquietada, cansada de passar misèria, que ha renovat les energies en aquest misteriós rejuveniment que és la incorporació de noves generacions, i que avui cerca desesperadament millorar la seva situació econòmica i social.

Aquestes són les bases del nostre esforç en la nova situació que la intervenció americana crea. L'acció sindical clandestina dirigint i orientant el combat dels obrers; la vigilància catalana envers tots aquests possibles «successors» del règim que s'agiten desesperadament en aquest nou «retablo de las maravillas» que és la vida madrilenya d'avui. Monàrquics, Opus Dei, falangistes de Solís, corrents d'Acció Catòlica... tots cerquen adalaterats com aprofitar la nova situació.

El Congrés de Falange i la baralla amb els catòlics, després de l'article «oposicionista» de Calvo Serer, són una manifestació més d'aquestes crisis interiors. D'altres n'hi hauran...

«Ara sí que he guanyat la guerra civil», digué el Caudillo quan Artajo li portà el pacte signat. No pas encara. Per a guanyar-la realment — i això ja és impossible — devia ésser capaç de superar-la en comptes de rabejar-se en el record de la gran traïció i de fer-ne la mèdula de la vida oficial espanyola. Però àdhuc per a guanyar-la momentàniament el franquisme ha de resoldre encara el gran problema de règim: el de sobreviure's, el d'assegurar una continuïtat que sap precària i prenyada de perills. A aquest objectiu dedicarà ara el dictador tota l'atenció. Nosaltres també, disposats a barrar el pas a totes les restes del franquisme. A aquesta batalla que voldríem que fos la final d'una guerra que continua sense cloure's, cal que Catalunya i la classe obrera aportin tota la intel·ligència i tota la decisió quan el moment arribi. L'objectiu val la pena: es tracta no gaire menys que de reconquerir la llibertat i de contribuir a construir un món pacífic i sense dictadors.

PER QUE SOC SOCIALISTA?

II

per M. SERRA i MORET

El Socialisme, tot i haver estat incomprès i perseguit en totes les èpoques, àdhuc pel Directori de la Revolució francesa que va esclafar la «conspiració dels iguals» i feu executar Babeuf, ha tingut una virtut que no té cap de les idees, creences i prediccions que l'havien precedit, que ha estat la d'impregnar l'ambient i fer que tots els seus enemics volguessin adoptar-lo i assajar-lo a l'objecte de contenir-lo, tanta era la basarda que produïa la seva penetració i difusió i la certesa de que s'imposaria, vulgues que no, per la seva universalitat i excel·lència.

Fàcilment s'endevina que una nova visió de l'esdevenir de la humanitat, la intuïció del que serà la societat futura, preparada per les ciències experimentals, lliure de prejudicis i atavismes, no pot contenir-se en un programa de principis ni concretar-se en una doctrina política i econòmica. La pitjor de totes les servituds és la servitud mental i el Socialisme reclama la nostra alliberació per tal de que poguem descobrir i pensar pel nostre compte, per tal que no siguem víctimes de conceptes, sil·logismes, abstraccions, per tal que el nostre enteniment resolgui en cada cas la seva actitud i la seva posició davant de tots els problemes ètics i pràctics que presenta la vida.

Ben entès, que el que es necessita per a triomfar i fer triomfar la causa de la humanitat, és orientació, visió transcendent, penetració en l'avenir pel coneixement del present i del passat, és a dir, cultura sana, no pas llibresca ni dogmàtica, cultura d'home de seny, d'home digne, responsable, disposat a la lluita i a l'avenç, però, sobretot, decidit a no cedir davant de cap perill, de cap imposició, de cap superioritat física o instrumental. No sobren les lectures dels mestres, i el mateix Saint-Simon, que Richard Owen, que Fourier,

que Marx, poden ajudar-nos a fer camí, tant per llurs ensenyaments com per llur exemple, però els que no coneixen aquests ni tots els altres que han raonat sobre els problemes socials, concebut sistemes d'estudi i d'experimentació, desbrossar la via per al progrés, no deixaran d'ésser bons socialistes si s'apliquen a la tasca llur del compliment del deure, ensems que treballen amb solidaritat i afecte a sostenir les organitzacions polítiques i sindicals i a servir amb fidelitat i constància la causa de l'emancipació dels treballadors, dels pobles i de tota la humanitat.

Ésser socialista és cosa senzilla, tan senzilla, que els homes dobles, complexos, egoistes o paranòics, no poden ésser-ne. Ens ha tocat de repetir-ho moltes vegades: no és socialista tothom qui vol. N'és el que sense cap càlcul, sense prèvia deliberació, sense temences, s'en sent i s'hi troba. Sí, com hem dit, els homes bons en són per dret de natura, si els proletaris acaben per ésser-ne per llei infrangible, els homes sans, intel·ligents, encara que llur posició social no sigui la del proletariat, venen al Socialisme per una atracció superior que poc a poc els desprèn de l'ambient que els envolta, i els ha format, i els col·loca en situació més objectiva i favorable per a la comprensió i solució dels grans problemes humans. És un goig i un motiu de sòlida confiança en el demà poguer dir que el bo i millor dels intel·lectuals, la flor dels escriptors i artistes i els polítics més clarividents i més honestos són socialistes i han aixecat algunes nacions a un nivell de cultura i de riquesa que pot posar-se com exemple del que és i serà el Socialisme.

Podem, doncs, tancar aquestes ratlles amb aquesta resposta: Sóc socialista perquè, sortosament, no puc ésser altra cosa, perquè l'estel que em guia és la llum de la justícia social i humana.